

VÝCHOVNÝ PROGRAM ŠKD

1. VÝCHODISKÁ VÝCHOVNÉHO PROGRAMU:

- Zákon č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní
- Vyhláška Ministerstva školstva SR č. 306/2009 Z.z. o školských kluboch detí
- Konceptia školy

2. POSLANIE ŠKOLSKÉHO KLUBU DETÍ (ĎALEJ IBA ŠKD)

Školský klub detí je medzistupňom medzi vyučovaním v škole a výchovou v rodine. Jeho hlavným poslaním je zabezpečenie pravidelnej výchovnej, vzdelávacej a záujmovej činnosti, odpočinku a rekreácie a dohľadu na deťmi.

- Vytvárať atmosféru priateľstva, tolerance a kooperácie
- Každý má právo na vlastný názor
- Každý má právo na omyl, ale snaží sa ho naprávať
- Rešpektovať pravidlá
- Poznať ľudské práva a slobody, práva dieťaťa
- Naučiť sa chrániť si vlastné zdravie a zdravie iných
- Rešpektovať integritu ostatných detí
- Osvojiť si pravidlá prosociálneho správania
- Akceptovať rozdielnosti v rasách, pohlaví, náboženstve
- Vedieť riešiť problémy
- Naučiť sa chrániť prírodu i životné prostredie
- Naučiť sa spracovať informácie a pracovať s nimi
- Vedieť prezentovať svoju prácu, názory, rozvíjať u žiakov schopnosť komunikovať

3. CHARAKTERISTIKA A PODMIENKY ŠKD

ŠKD je súčasťou plnoorganizovanej základnej školy. Poskytuje výchovu a vzdelávanie mimo vyučovania deťom 1.- 5. ročníka základnej školy . Zabezpečuje výchovu a vzdelávanie aj pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ktoré sú zaradené do jednotlivých oddelení. ŠKD deťom poskytuje :

- priestor pre oddych a relaxáciu
- podmienky , aby sa mohli kvalitne pripraviť na vyučovanie
- podporu k vytváraniu priateľských vzťahov s rovesníkmi
- realizáciu v činnostiach, ktoré ich zaujímajú
- učiť ich aktívne sa učiť a oddychovať, experimentovať, objavovať, klásť otázky, riešiť problémy
- podporuje tvorivosť detí

Spolupracuje s učiteľmi, koordinátormi výchov a prevencie, školským špeciálnym pedagógom, výchovným poradcom, rodičmi detí i s ďalšími subjektmi, ako sú : SZuŠ, CVČ

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove:

Bezpečnosť a ochranu zdravia pri výchove zabezpečujeme základným poučením detí o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v škole, v ŠKD, na ihrisku, v telocvični a na vychádzkach, ktoré realizujú vychovávateľky pri nástupe detí do ŠKD a neskôr im ho pravidelne pripomínajú. V ŠKD je zabezpečená nepretržitá starostlivosť a dohľad na deti pred vyučovaním a po vyučovaní. V prípade úrazu máme veľmi dobrú dostupnosť prvej pomoci. Telefónne čísla rodičov detí sú uvedené v osobných listoch detí. Lekárnička I. pomoci je umiestnená v zborovni, a v kancelárii školy. Všetky vychovávateľky absolvovali školenie prvej pomoci. V ŠKD a v škole platí prísny zákaz fajčenia vo všetkých objektoch. Pravidelnosť kontrol BOZP v ŠKD a odstraňovanie ich nedostatkov zabezpečuje riaditeľka školy prostredníctvom externého bezpečnostného a požiarného technika. Priestory pre činnosť ŠKD sú bezpečné, tieto priestory sú monitorované kamerami.

Materiálne podmienky:

ŠKD využíva k činnosti predovšetkým kmeňové triedy. V každej triede má vychovávateľka pridelené vlastné skrinky, v ktorých má uložený spotrebný materiál – kancelárske papiere, farebné papiere, výkresy, lepidlá, farby nožnice,... športové potreby – lopty, švihadlá, soft tenis, pingpongové rakety, kruhy, gumené, ... oddychový materiál – deky, spoločenské hry, hračky, stolové hry, stavebnice,... V každom oddelení je koberec, ktorý deti využívajú na hraciu a oddychovú činnosť. ŠKD využíva aj všetky školské priestory a ich kompletne vybavenie. Prostredie miestností je estetické, miestnosti sú svetlé, teplé a sú vybavené takmer novým nábytkom a dotvárané detskými prácami. Miestnosti sú vybavené aj umývadlom, osvetlením, kúrením a sú vetrané oknami. Koberce v miestnostiach, slúžiace na odpočinok detí, sú pravidelne čistené. Hygienické zariadenie je na prízemí, vybavené mydlom a toaletným papierom. Deti na odloženie prebytočného oblečenia a prezúvanie využívajú vlastné skrinky na chodbe.

Personálne podmienky:

V ŠKD pracujú plne kvalifikované vychovávateľky. Všetky sú členkami MZ a pravidelne sa zúčastňujú zasadnutí MZ ŠKD. Vedúca MZ v rámci plánu činnosti MZ navrhuje možnosti vzdelávania a sebavzdelávania vychovávateľiek na skvalitnenie pedagogickej činnosti v ŠKD.

3. ZAMERANIE A ČINNOSŤ ŠKD

Pri výchovnej práci ŠKD nadväzuje v základných princípoch na kompetencie budované školským vyučovaním. Deti pracujú v kolektíve, majú svoje práva a povinnosti, budujú si hodnotový systém, pestujú zdravý životný štýl, získavajú vedomosti, analyzujú informácie, riešia nové situácie, získavajú zručnosti a návyky, získavajú základy kultúrnej komunikácie, osvojujú si pravidlá spoločenského správania. Činnosti sa v ŠKD striedajú a nadväzujú na seba. Smerujú k získaniu kľúčových kompetencií. Výchovu mimo vyučovania realizujeme pravidelnými, priebežnými a príležitostnými činnosťami v oddelení, alebo v rámci ŠKD:

- v príprave na vyučovanie a vzdelávacej činnosti
- záujmovej činnosti
- oddychovej a relaxačnej činnosti
- rekreačnej činnosti

Činnosť školského klubu detí rešpektuje základné pedagogické požiadavky voľného času, ktoré sú dobrovoľnosť, zaujímavosť, snaha o podporenie aktivít detí.

4. CIELE VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ PRÁCE

Ciele výchovy v ŠKD vychádzajú zo školského zákona a z analýzy podmienok školy. Všeobecné ciele mimoškolskej výchovy v ŠKD:

- kompenzovať u detí jednostrannú záťaž počas školského vyučovania,
- využívať detskú zvedavosť k samostatnému mysleniu a tvoreniu vlastných prác,
- pestovať základné pohybové schopnosti detí ako aj schopnosti odpočinku, rekreácie a záujmových aktivít,
- využívať poznatky, ktoré deti získali v škole a vhodným spôsobom na ne nadviazať vo výchovnej činnosti,
- učiť dieťa žiť v spoločnosti ostatným, viesť deti k osvojeniu si životných zručností a schopností,
- pokračovať v preventívnom programe školy formou sociálnych a komunikačných hier,
- správne motivovať deti ponúkaním záujmových činností, rozvíjať praktické zručnosti v rôznych činnostiach, naučiť deti vzťahu k vlastnoručne vytvorenému výrobku,
- podporovať osobnú spokojnosť a pohodu,
- rozvíjať osobnosť dieťaťa,
- podporovať telesný rozvoj a zdravie

5.1. Vzdelávacia oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- rozvíjať autonómnosť v príprave na vyučovanie
- rozvíjať efektívne spôsoby učenia sa
- získavať nové poznatky a informácie z rôznych zdrojov
- získavať vzťah k celoživotnému vzdelávaniu

5.2 Spoločensko – vedná oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- spolurozhodovať o živote v skupine
- rozvíjať základy zručností sebahodnotenia, sebariadenia , sebamotivácie a empatie
- prejavovať úctu k rodičom , starším osobám

- prejavovať ohľaduplnosť k osobám so zdravotným postihnutím
- pochopiť význam dodržiavania ľudských práv a základných slobôd
- posilniť základy hrdosti k národnej a štátnej príslušnosti
- kultivovať kultúrne návyky a vyjadrovanie sa
- vyjadrovať svoj názor
- vedieť vypočuť opačný názor
- využívať všetky dostupné formy komunikácie
- rozlíšiť kultúrne a nekultúrne prejavy v správaní sa
- vedieť samostatne a kriticky riešiť jednoduché konflikty
- poskytnúť pomoc alebo pomoc privolať

5.3. Pracovno – technická oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- vedieť samostatne si vytyčovať jednoduché osobné ciele
- rozumieť významu osobnej zodpovednosti za vykonanú prácu
- vedieť spolupracovať so skupinou
- rozvíjať základy manuálnych a technických zručností
- získavať základy zručností potrebných pre praktický život
- získať základné zručnosti v tvorbe jednoduchých projektov

5.4. Prírodovedná – environmentálna oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- pochopiť základné princípy ochrany životného prostredia, hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí
- rozvíjať vedomosti a zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami

5.5. Esteticko – výchovná oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- posilniť úctu ku kultúrnym hodnotám v blízkom okolí
- rozvíjať základy vzťahu ku klasickému umeniu

- rozvíjať talent a špecifické schopnosti
- rozvíjať základy tvorivých schopností a zručností
- prejavovať pozitívny vzťah k jednoduchej estetickej úprave prostredia
- podieľať sa na príprave kultúrnych podujatí v oddelení
- objavovať krásu v bežnom živote

5.6. Telovýchovná oblasť

Cieľové zameranie výchovnej oblasti:

- kultivovať základné hygienické návyky
- rozvíjať schopnosť relaxovať pravidelným cvičením a pohybom - pochopiť škodlivosť fajčenia alkoholu a iných drog
- pochopiť význam pravidelného pohybu a cvičenia
- pochopiť význam dodržiavania základných zásad zdravej výživy
- poznať základné princípy zdravého životného štýlu
- rozvíjať športový talent a schopnosti

6. CHARAKTERISTIKA VÝCHOVNÉHO PROGRAMU ŠKD

6.1 Východiská VP ŠKD

Zákon č. 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, - koncepcia školy, -školský vzdelávací program.

6.2 Zameranie a činnosť v ŠKD

Výchovná práca nadväzuje na vyučovací proces v škole, rozvíja, prehľbuje a upevňuje vedomosti: Deti získavajú vedomosti, analyzujú získané informácie, dávajú ich do súvislosti, riešia nové situácie, problémy, získavajú zručnosti a návyky, základy komunikácie, majú svoje práva, ale aj povinnosti, osvojujú si pravidlá spoločenského správania sa, pracujú v kolektíve, mladší sa učia od starších, budujú si hodnotový systém, pestujú zdravý životný štýl. Činnosti sa v ŠKD striedajú a nadväzujú na seba. Smerujú k získaniu kľúčových kompetencií. Pri výchovnej práci v ŠKD nadväzujeme v základných princípoch na kompetencie pre školské vyučovanie.

6.2.1. Odpočinková činnosť Má odstrániť únavu. Do denného režimu sa zaraďuje po vyučovaní. - relaxácia, čítanie, odpočinok na koberci, odpočinkové hry, rozprávanie- dialóg s deťmi Dieťa získa tieto kľúčové kompetencie:

- ovláda reč a mimo slovnú komunikáciu,
- vie vyjadriť vlastný názor,

- sa účinne zapája do diskusie,
- vie riešiť konflikty,
- nezabúda, že k dobrej komunikácii tiež prináleží načúvať druhým,
- komunikuje kultivovane.

6.2.2. Rekreačná činnosť

Prevažuje v nej aktívny odpočinok s náročnejšími pohybovými prvkami. Hry a činnosti môžu byť rušnejšie, slúžia ako kompenzácia po sústredení na vyučovaní, realizuje sa:

- a) v miestnosti: hry v triede, telocvični,
- b) vonku: vychádzky, pobyt na školskom dvore, pohybové aktivity, športové hry.

6.2.3. Záujmová činnosť

Realizuje sa ako vzdelávacia alebo športová aktivita, ktorá má napomáhať osobnostnému a intelektovému rastu detí s prihliadaním na individuálne psychomotorické osobnosti a záujmy dieťaťa.

6.2.4. Príprava na vyučovanie

Okrem klasickej prípravy na vyučovanie – písanie domácich úloh, sa využíva forma didaktických hier, testov, tajničiek, zábavných kvízov.

7. STRATÉGIE VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ ČINNOSTI

Naše pedagogické stratégie smerujú k rozvíjaniu kľúčových kompetencií, prípadne k utváraní nových kompetencií dieťaťa. Vzdelávanie v školskom klube detí prebieha formou pravidelných, príležitostných a striedaní organizovaných činností a spontánnych aktivít. Základom všetkej činnosti školskej družiny sú hry založené na zážitku účastníkov, ktoré rozširujú vedomosti, schopnosti, navodzujú kladné emócie.

Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti:

- Kompetencie učiť sa učiť
- povzbudzujeme zvedavosť a záujem detí o nové informácie
- brainstormingom umožňujeme deťom vyjadriť a realizovať ich vlastné a vhodné nápady
- prostredníctvom hier a dramatizácie a vedieme deti k sebahodnoteniu
- motivujeme deti k účasti na vedomostných súťažiach
- humanistickým hodnotením vytvárame podmienky preto, aby deti mohli zažívať úspech
- didaktickými hrami motivujeme deti riešiť nové, neznáme úlohy a situácie
- podporujeme projektové učenie

- Komunikačné kompetencie

- povzbudzujeme deti ku vhodnej komunikácii so spolužiakmi, vychovávateľmi a inými ľuďmi v ŠKD aj mimo ŠKD

- individuálnym prístupom podporujeme deti pri primeranom využívaní všetkých dostupných foriem komunikácie

- vysvetľujeme deťom význam otvorenej kultúrnej komunikácie (asertivita)

- v diskusii a v rozhovore vytvárame podmienky pre prezentáciu a obhajobu osobných názorov (hádka)

- povzbudzujeme kritické myslenie detí

- subsidiaritou pomáhame deťom samostatne riešiť jednoduché konflikty

- zážitkovou výchovou trénujeme deti trpezlivo a aktívne počúvať, prijímať a dávať spätnú väzbu

- povzbudzujeme priateľské vzťahy v oddelení aj medzi oddeleniami v ŠKD

- Pracovné kompetencie

- motivujeme deti k samostatnosti a zodpovednosti za prípravu na vyučovanie

- humanistickým hodnotením pomáhame deťom uvedomiť si svoje ďalšie rozvojové možnosti

- realizujeme pracovné činnosti v ktorých si deti môžu osvojiť alebo rozvinúť jednoduché manuálne zručnosti potrebné pre praktický život

- ponúkame deťom rôznorodé a zaujímavé hry a výchovno- vzdelávacie činnosti a záujmové činnosti

- vysvetľujeme deťom základy používania IKT

- Sociálne kompetencie

- individuálnym prístupom vedieme deti k rešpektovaniu školského poriadku

- v hrách vytvárame situácie v ktorých sa deti učia pomáhať si navzájom

- dramatisáciou a hrami vytvárame situácie v ktorých si deti rozvíjajú základy emocionálnej inteligencie: (sebavedomie, sebariadenie, sebamotivácia)

- povzbudzujeme deti k efektívnej spolupráci v oddelení aj v ŠKD

- vysvetľujeme deťom znaky šikanovania, zneužívania, týrania a spôsoby brániť sa proti nemu

- individuálnym prístupom podporujeme autonómiu každého dieťaťa v skupine a učíme deti rešpektovať úlohy skupiny

- v hrách učíme deti základom empatie

- v spoločných podujatiach, súťažiach, hrách vytvárame situácie , ktoré dieťa učia tvoriť kvalitné medziľudské vzťahy (spoločné riešenie problémov)

- trénujeme deti vypočúť si odlišné názory
- povzbudzujeme deti zdravo žiť
- príkladmi, besedou s rodičmi a rozhovorom učíme deti vážiť si prácu iných
 - Občianske kompetencie
- čítaním príbehu, sledovaním filmu , diskusiou pomáhame deťom orientovať sa v základných humanistických hodnotách (pravda, zodpovednosť, tolerancia, spolupráca)
- povzbudzujeme deti k participácii na vytváraní spoločných pravidiel v oddelení a na živote v oddelení a v ŠKD
- v hrách a vysvetľovaním učíme dieťa poznať a domáhať sa svojich práv kultúrnou formou
- rozhovorom , diskusiou, vychádzkami, exkurziami vedieme deti k prirodzenej hrdošti na kultúrne a historické pamiatky, zvyky a tradície
- vysvetľujeme deťom význam spoluzitia s inými kultúrami
- v hrách vytvárame také situácie, ktoré deťom umožnia učiť sa rešpektovať názory ostatných ľudí
- vysvetľovaním, besedou s odborníkom, spoločným projektom vedieme deti k šetreniu energiami, potravinami, k triedeniu odpadu a ochrane životného prostredia
 - Kultúrne kompetencie
- povzbudzujeme a motivujeme deti k prezentácii kultúrnych prejavov v styku s ostatnými ľuďmi ,deti poznávajú svoju aj iné kultúry, históriu a tradície ich predstaviteľov, akceptácia kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality, rozvoj tolerancie
- vysvetľujeme deťom základné zásady spoločenskej etikety, aktivizujeme a trénujeme ich k aplikácii v ich každodennom živote
- vysvetľujeme deťom rozdiel medzi vulgárnym a kultúrnym správaním sa
- vychádzkami, kreslením, maľovaním, diskusiou povzbudzujeme deti hľadať krásu v bežných každodenných veciach okolo neho
- ukázkami, čítaním, sledovaním videa, diskusiou poskytujeme deťom informácie o iných kultúrach a kultúrnych tradíciách a náboženstvách,; vedieme deti k náboženskej tolerancii
- motivujeme a povzbudzujeme deti k spolupráci na pripravovaní kultúrneho podujatia v skupine, v ŠKD
- motivujeme detí k aktívnemu vytváraniu kultúrneho prostredia
- realizujeme tvorivé dielne, v ktorých deti môžu prezentovať originálne nápady návrhy a postupy

8. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA DETÍ

Pri hodnotení dieťaťa budeme sledovať jeho úroveň dosahovania očakávaných výstupov v jednotlivých oblastiach výchovy (kompetencie žiaka). V hodnotení dieťaťa rešpektujeme zmeny v jeho osobnostnom vývoji (otvorenosť hodnotenia) a právo dieťaťa na omyl . Dieťa učíme sebahodnoteniu. Pri hodnotení detí uplatňujeme tieto indikátory:

1. Vnútorň poriadok školy, v ktorom sme po dohode rodičmi a vychovávateľmi určili pravidlá správania sa detí v ŠKD, ich práva a povinnosti .
2. Pravidlá spolužitia v oddelení, ktoré si spoločne určuje vychovávateľka s deťmi svojho oddelenia.
3. Úroveň schopností a zručností dieťaťa. Pri hodnotení detí aplikujeme metódy individuálneho prístupu, povzbudenia, pozorovania, rozhovoru , aktivizácie a úzkej spolupráce s rodičmi detí . Výsledky hodnotenia detí evidujeme v osobnom spise dieťaťa. Rešpektujeme právo dieťaťa na omyl.

Nástroje hodnotenia:

- Spätná väzba od rodičov
- Spätná väzba od učiteľov
- Pozorovanie detí pri činnosti